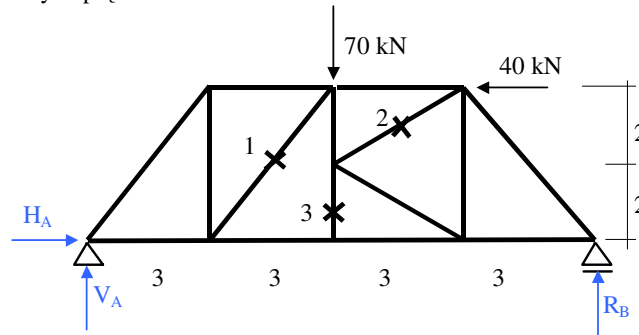

Kratownice

Metoda Rittera

Obliczyć siły w zaznaczonych prętach.

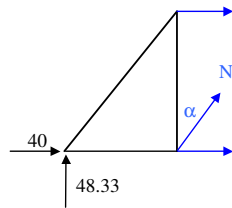

Rozwiązanie:

obliczone reakcje: $V_A = 48.33$ kN, $H_A = 40$ kN, $R_B = 21.67$ kN.

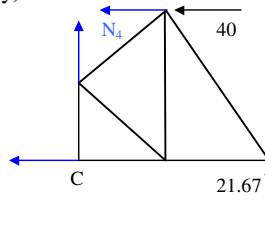
Z twierdzenia o prętach zerowych: $N_3 = 0$.

Przekrój przez 3 pręty (w tym pręt 1):

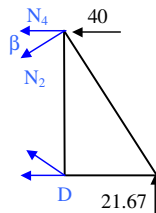
$$\Sigma Y = 0: 48.33 + N_1 \times \cos \alpha = 0, \text{ skąd } N_1 = -48.33 / \cos \alpha, \cos \alpha = \frac{4}{\sqrt{3^2 + 4^2}} = 0.8, \text{ czyli } N_1 = -60.41 \text{ kN}$$

kolejny przekrój przez 3 pręty (pomocniczy):

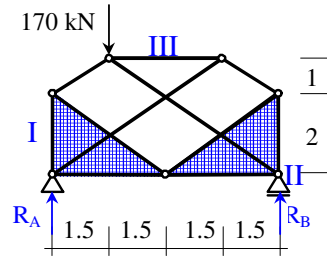
$$\Sigma M_C = 0: -N_4 \times 4 - 40 \times 4 - 21.67 \times 6 = 0, \text{ skąd } N_4 = -72.5 \text{ kN}$$

przekrój przez pręt 2 i 3 inne pręty (w pręcie 4 siła jest już znana więc znowu tylko 3 niewiadome):

$$\Sigma M_D = 0, N_4 \times 4 + 40 \times 4 + N_1 \times \cos \beta \times 4 + 21.67 \times 3 = 0, \cos \beta = \frac{3}{\sqrt{2^2 + 3^2}} = 0.832, \text{ skąd } N_1 = 19.53 \text{ kN}$$

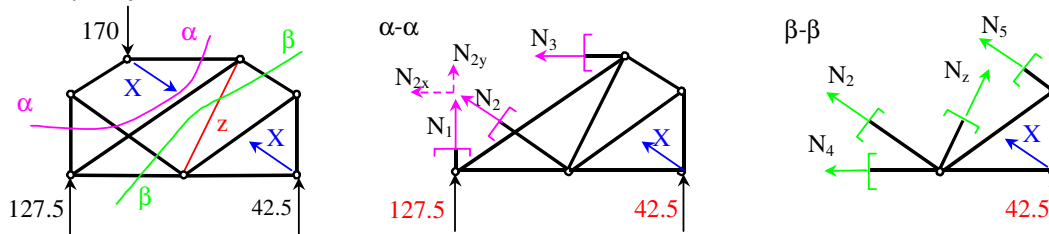
metoda Henneberga i Rittera

Analiza geometrycznej niezmienności: układ jest geometrycznie niezmienny wewnątrz (z tw. o 3 tarczach) i zewnątrz (3 tarcze).

Obliczenie reakcji: $R_A = 127.5 \text{ kN}$, $R_B = 42.5 \text{ kN}$

Z uwagi na topologię kratownicy, zarówno metoda analitycznego równoważenia węzłów jak i metoda Rittera nie nadają się do bezpośredniego zastosowania. Decydujemy się na metodę wymiany prętów Henneberga: usuwamy jeden z prętów zastępując go siłą (X) w nim występującą oraz dodajemy pręt zastępczy (z) dla zapewnienia geometrycznej niezmienności układu.

Aby wyznaczyć siłę w pręcie zastępczym dokonujemy przekrojów $\alpha-\alpha$ oraz $\beta-\beta$. Kratownicę rozwiązujemy dwukrotnie: raz – wyłącznie od obciążenia zewnętrznego, drugi raz – wyłącznie od siły X. Sumaryczną siłę w pręcie zastępczym otrzymujemy superponując rozwiązania cząstkowe.

Siły w prętach przekrojów $\alpha-\alpha$ oraz $\beta-\beta$ wyliczamy metodą Rittera: korzystamy z rozprężniętych układów równań równowagi oraz z faktu, że siły są wektorami swobodnymi. Siły występujące w prętach ukośnych możemy rozłożyć na składowe pionowe i poziome, przy czym miejsce rozłożenia może być też wybrane tak, aby uprościć obliczenia (por. rysunek, gdzie do obliczenia ukośnej siły N_2 rozłożono ją „na końcu” pręta, tak by tylko jedna jej składowa pozioma dawała moment względem punktu przecięcia się kierunków N_1 i N_3):

przekrój $\alpha-\alpha$:

(obciążenia zewnętrzne)

$$\Sigma M_{1-3} = 0 \rightarrow N_{2x} \cdot 1 - 42.5 \cdot 6 = 0 \rightarrow N_2 \cdot 0.8321 \cdot 1 - 255 = 0 \rightarrow N_2^P = 306.5 \text{ kN}$$

(siła X=1)

$$\Sigma M_{1-3} = 0 \rightarrow N_{2x} \cdot 1 - X_y \cdot 1.5 = 0 \rightarrow N_2 \cdot 0.8321 \cdot 1 - 0.5547 \cdot 1.5 = 0 \rightarrow N_2^X = 1.00 \text{ kN}$$

przekrój $\beta-\beta$:

(obciążenia zewnętrzne)

$$\Sigma M_{4-5} = 0 \rightarrow N_{2y}^P \{ \text{czyli } 306.5 \cdot 0.5547 \} \cdot 6 + 42.5 \cdot 3 + N_z^P \cdot 0.8944 \cdot 6 = 0 \rightarrow N_z^P = -213.8 \text{ kN}$$

(siła X=1)

$$\Sigma M_{4-5} = 0 \rightarrow N_{2y}^X \{ \text{czyli } 1 \cdot 0.5547 \} \cdot 6 + X \cdot 0.5547 \cdot 3 + N_z^X \cdot 0.8944 \cdot 6 = 0 \rightarrow N_z^X = -0.9303 \text{ kN}$$

(superpozycja)

$$N_z = -213.8 - X \cdot 0.9303 = 0 \rightarrow X = -229.8 \text{ kN}$$

W ten sposób otrzymaliśmy siłę w pręcie 2. Dalej możemy kratownicę rozwiązywać jedną z typowych metod (analitycznego równoważenia węzłów albo Rittera) albo konsekwentnie stosować zasadę superpozycji:

$$N_i = N_i^P + X \cdot N_i^X$$